

III TAULA RODONA SOBRE: INCIDENCIA A EUROPA DE LES LLENGUES EN L'ÀMBIT EDUCATIU.

- La diversitat de llengües ha d'existir, diu J. Arenas. No per existir una sola llengua de comunicació a Europa el sentim_{ent} europeista no devalla.

I respecte a fins quan la Generalitat serà excessivament respectuosa en l'aspecte de no incidir en l'aprenentatge en el món dels docents, aporta una explicació del programa de normalització llingüística tot fent esment de l'Estatut diu que es farà volgutament una política de pedagogia i consciencització amb el màxim de recursos, malgrat que encara amb hores de català insuficients. Pel demés cal adoptar el criteri de territorialitat en quan a la llengua.

M. Plà. Veu que no hi ha un caliu positiu vers el català quan els alumnes castellano-parlants. El principi de territorialitat, el pondera amb el principi de la llengua materna, doncs hi ha rebutg del castellano-parlant vers a l'aprenentatge de la llengua catalana.

J. Oliver. Citant l'experiència suïssa diu que hi ha un rerafons polític davant les exigències educatives. Els programes educatius són diversificats, doncs les llengües nacionals, són totes i les llengües oficials, tres. Aquest fet provoca una adaptació de l'emigrant al medi on viu en quan a la llengua territorial que es la llengua pròpia del territori.

Els grups de fora s'han d'adaptar al territori que ocupen. Pel que farà al reto-romànes llengua opcional en el curs previ d'entrar a la Universitat. De com aplicar-ho a la organització escolar, hauriem de parlar-ne.

Pere Verdaguer. Fà referència a que el problema a Europa es l'anglès, per la seva potència econòmica i perquè desplaça les altres llengües, és un problema d'ordre econòmic, cultural, de mass-media.

- La utilitat o inutilitat d'aprendre altres llengües és completament irreductible a un altre fenomen que és la necessitat d'utilitzar la llengua pròpia per tal d'expressar-se.
- Llengua materna s'ha de defensar per ésser llengua de vida.
- Totes les llengües tenen els mateixos drets. Cal una idea nova a Europa, els polítics que tenen consciència de la pluralitat de llengües i inquietud a nivell polític cal que proporcionés el respecte a totes les llengües.
- El problema lingüístic té solucions com en ténen d'altres problemes socials, la dimensió del problema no rau tan en les tendències polítiques de dreta o esquerra, es molt més complexa.

Les actituds camvien molt lentament, encara queden indiferències o hostilitat declarada de l'administració francesa, com en el cas de les llengües regionals a l'estat francès. Aixó es fà palès a la realitat pedagògica del català al Rosselló: si hi hagués més català a l'escola primària, aquesta catalanitzaria el seu entorn. Manca formació de mestres, no hi ha reciclatge, causes? el cost econòmic, o el tractament del català com a llengua estrangera. No es obligatori, es opcional a 3 h/s com a màxim.

- Problema llengua maternal i llengua territorial? al Rosselló ha deixat d'ésser llengua maternal perquè els pares parlen el francès i com a llengua territorial no està reconeguda políticament. Com és pot solucionar això?

Jordi Martí. Excusant la seva experiència limitada en l'àmbit educatiu, cita treballs del Consell d'Europa per a l'aprenentatge de llengües modernes, com a mostres de utilitat i cooperació amb organismes d'educació d'adults amb la elaboració i definició d'un curs multimedia. El "Digui, digui".

Joaquim Arenas. Va comentar la diversitat de llengües a Europa i la situació que ofereix el nostre país, així com l'aportació nostre i l'aportació d'Europa a nosaltres. Constatà la imposició de les llengües oficials per damunt de les minoritàries.

Sensibilització generalitzada a Europa a reconèixer un bilingüisme: llengua materna com a base de l'ensenyament i una altre llengua.

Anglès? Llengua per a comunicar, però la llengua territorial es la bàsica.

Bilingüisme no d'inmersió a Europa. Situació a Catalunya es la d'un procés polític, pedagògic i sociològic reivindicatiu. Es una situació de voluntat de llengua i continguts nostres.

Una aportació de Catalunya es el treball institucional amb normatives heroiques davant Europa, malgrat el procés graduat en l'ensenyament que no es òptim. Hi ha una ferma acció administrativa de la Generalitat i municipal, amb actuacions, institucions escolars i paraescolars. Es notable l'experiència feta a Catalunya amb programa de bilingüisme precoç aplicat a escoles, el "Digui, digui", la llei de normalització de la llengua. Revindicacions pedagògiques, etc.

Aportacions d'Europa son:

- 1) Definició més clara de llengua materna igual a llengua territorial.

- 2) Bilingüisme escolar com un aprenentatge de llengües però mai una substitució de llengua.
- 3) Experiències dels seus centres.

Joan Mestres. Comenta la problemàtica que té Europa per esdevenir una entitat política o cultural. Doncs la llengua és una manera d'entendre el món, de comunicació, i com que no hi ha una sola llengua comunitària, Europa aconsella un bilingüisme: una llengua pròpia i l'altra comunicativa. Es produeix una competència de llengües: francès, anglès, alemany, per ésser la llengua entenedora per tots els europeus. L'interés d'aprendre una altra llengua tan sols hi és en els que tenen una llengua minoritària.

La llengua a Catalunya aporta afirmació de la nostra identitat, que no renunciem en la lingüística a Catalunya hi ha un trilingüisme malhaurat. Fent una reflexió sobre la "metodologia de les llengües", s'ha de dir que cal fonamentar mètodes d'ensenyament, d'aprenentatge de llengües.

María Pla. Esmenta diversos conceptes de bilingüisme. Des de la problemàtica escolar: l'infiltració de dues llengües, una de les quals es el castellà, es la de la institució. Comporta una instrucció bilingüe transaccional, lo que provoca pervivència bilingüe i "conservar" el català mentre l'escola ensenya en castellà. Amb cert tipus de bilingüisme resultarà que s'entendran llengües i al final de l'escola, no s'en sap cap.

La situació a Catalunya està molt malament, i el fracàs escolar augmenta, tot i que la llengua no es asumptes de la terra; es un asumptes de persones.